

1.ชื่อผลงาน ลดเลียง เลียงไตวาย

2.ชื่อเจ้าของผลงาน

นางสาวศุภานัน มงคล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยซอน ต.ห้วยหม้าย
อ.สอง จังหวัดแพร่

3.ปัญหาและสาเหตุ

จากจำนวนผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากทุกปี ทำให้อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งสาเหตุของภาวะไตเสื่อมในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง นั้น มีหลายสาเหตุ เช่น ภาวะความดันโลหิตสูง/ระดับน้ำตาลในเลือดสูง การรับประทานที่มีโซเดียมสูง การรับประทานยาบางชนิด รวมถึงภาวะไตเสื่อมตามอายุ ซึ่งภาวะไตเสื่อม ถือเป็นภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ ที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไข ก่อนที่จะเกิดเป็นภาวะไตวายต่อไป ซึ่งเมื่อเกิดภาวะไตวายแล้ว จะทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวผู้ป่วย ผู้ดูแล รวมถึงครอบครัวเป็นอย่างมาก ซึ่งจากผลการเจาะเลือดประจำปีของผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ของ รพ.สต.บ้านห้วยซอน ปีงบประมาณ 2560 และ 2561 พบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะเลือดทั้งหมด 235, 227 คน มีค่าการทำงานของไตระยะที่ 3A และ 3B จำนวน 91, 118 คน คิดเป็นร้อยละ 38.72, 51.98 และระยะที่ 4 จำนวน 7, 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.98, 3.40 ตามลำดับ ระยะที่ 5 ปี 61 มีผู้ป่วย จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.43 จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้ป่วยที่มีภาวะไตเสื่อมเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งการป้องกันภาวะไตเสื่อมในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทั้งตัวเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล ตัวผู้ป่วย และครอบครัว รวมถึง อสม. และชุมชน ปัญหานี้จึงจะได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องและยั่งยืนต่อไป

4. ระยะเวลาดำเนินการ ต.ค. 61 – ก.ย.62

5.เป้าหมาย

- 1.ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีภาวะไตเสื่อม มีค่าการทำงานของไตดีขึ้น ร้อยละ 30
- 2.เพื่อพัฒนารูปแบบการลดภาวะแทรกซ้อนทางไตในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง
- 3.กลุ่มเป้าหมายมีการกินอาหารที่มีค่าความเค็มลดลง ร้อยละ 50

6.กิจกรรม

1.ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยกลุ่มที่มีภาวะไตเสื่อมเป็นรายกลุ่ม และ รายบุคคล โดยเน้นให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญของการควบคุมระดับความดันโลหิต และระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติให้ได้มากที่สุด และเน้นเรื่องการเลือกรับประทานอาหารให้ถูกสัดส่วน

2. จัดเวทีเสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้ป่วยไตเสื่อม กับผู้ป่วยไตวายที่ได้รับการล้างไตทางหน้าท้อง

3. สร้างการมีส่วนร่วมระดับชุมชน โดยเน้นให้ ครอบครัว และ อสม. ผู้ดูแลเป็นเครือข่ายในการดูแลผู้ป่วยไตเสื่อมในชุมชน

4. ประเมินค่าความเค็มของอาหารของกลุ่มผู้ป่วยที่บ้าน โดย อสม. ทุก 3 เดือน

4. ลดการใช้ยา NSAID ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยทุกกลุ่ม

5.2 ประเด็นการพัฒนา

ส่งเสริมให้เกิดบุคคลต้นแบบ/หมู่บ้านต้นแบบ เรื่องการลดหวาน มัน เค็ม ในชุมชน

7. ผลลัพธ์

1. ผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีภาวะไตเสื่อม มีค่าการทำงานของไตเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ

55.29

2. ผู้ป่วยที่มีภาวะไตเสื่อม ร้อยละ 30 สามารถเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสัดส่วนและเหมาะสมสำหรับตนเอง
ได้

3. ผู้ป่วยที่มีภาวะไตเสื่อม ได้รับการประเมินค่าความเค็มของอาหารที่บ้าน โดย อสม. ร้อยละ 80

4. อัตราการใช้ยา NSAID ของผู้ป่วยนอก ลดลง จากปีงบประมาณ 2561 จากร้อยละ 0.41 เหลือ ร้อยละ 0.15
ในปีงบประมาณ 2562 (ข้อมูล ณ ก.ย.62)